

UZASADNIENIE

Powód P. R.w (...) Spółka Akcyjna w S. wniosła o nakazanie pozwanemu P. S. (1) wydania aparatu fotograficznego m-ki S. (...) III o nr inwentarzowym (...) wraz z futerałem OC- (...). Jako żądanie zgłoszone ewentualnie na wypadek, gdyby w/w rzeczy nie mogły zostać wydane, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 3.032,21 zł jako ich równowartości.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany był pracownikiem powódki. Na polecenie pozwanego w roku 2014 r. powódka nabył ruchomości stanowiące przedmiot sporu. Od samego początku aparat był wykorzystywany przez pozwanego na cele prywatne. Pozostali pracownicy nie mieli do niego dostępu. Wprawdzie był wykorzystywany także do celów służbowych, ale obsługiwał go wówczas wyłącznie pozwany. Po ustaniu zatrudnienia pozwanego u powódki przeprowadzono inwentaryzację, która wykazała brak spornych ruchomości. Powódka podjęła próbę ich odzyskania od pozwanego, ale okazała się ona bezskuteczna.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Swoje stanowisko argumentował tym, iż nie był w faktycznym władaniu aparatu wraz z futerałem. Zaprzeczył, by dysponował tymi przedmiotami na zasadzie wyłączności. Według niego, były wykorzystywane przez pracowników Biura (...), którym kierował w czasie swojego zatrudnienia u powódki. Zaprzeczył również wykorzystywaniu ich na cele prywatne. Przyznał natomiast, że były przechowywane w pokoju, gdzie urzędował miał stanowisko pracy. Zaznaczył jednak, że pod koniec lata 2016 r. pokój ten opuścił na skutek reorganizacji Biura (...) pozostawiając w nim aparat z futerałem. Od października 2017 r. nie świadczył pracy. Gdy zdawał mienie powierzone mu przez powódkę, nikt nie pytał go o sporne przedmioty. Dodał też, że nie były mu one powierzone z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia się. Kwestionując żądanie pozwu wskazał też, że powódka nie zawiadomiła też organów ścigania o zaborze jej mienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 marca 2017 r. łączył stosunek pracy, w ramach którego pozwany świadczył pracę na rzecz powódki na stanowisku dyrektora Biura (...) przekształconego następnie w Biuro (...).

Okoliczność bezsporna.

W zakresie uprawnień pozwanego mieściło się m.in. podejmowanie decyzji w kwestii nabywania urządzeń niezbędnych do pracy kierowanego przez niego biura.

We wrześniu 2014 r. zdecydował on o zakupie aparatu fotograficznego m-ki S. (...) III oraz futerału. Realizację tego zadania powierzył pracownikowi biura D. W.. Ten w dniu 16 września 2014 r. nabył na rzecz powódki aparat wskazany przez pozwanego wraz z futerałem (...).

Za aparat powódka zapłaciła kwotę 3.499 zł, zaś za futerał wraz z kosztami przesyłki łącznie 117 zł.

Dowód:

- faktury VAT k. 19-20, 21-22,
- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- zeznania A. M. k. 88v-89,
- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania D. W. k. 89v-90,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Sprzęt wykorzystywany przez pracowników biura, bądź to powierzano konkretnym pracownikom, gdy miał służyć wyłącznie im, bądź - bez takiego powierzenia, udostępniano wszystkim pracownikom powódki, gdy wymagały tego akurat wykonywane przez nich zadania pracownicze. Przy powierzeniu pracownik podpisywał tzw. rewers, stanowiący potwierdzenie odbioru sprzętu.

Dowód:

- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania P. S. (2) k. 90-90v,
- zeznania A. R. k. 92-92v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Aparat m-ki S. nigdy nie został powierzony z obowiązkiem zwrotu do użytku konkretnemu pracownikowi, w tym pozwanemu. Został wprowadzony do ewidencji środków trwałych powódki i był wykorzystywany przez pracowników biura, jeśli wymagały tego ich obowiązki.

Dowód:

- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania P. S. (2) k. 90-90v,
- zeznania A. R. k. 92-92v,
- zeznania G. L. k. 93,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Z założenia pozwanego, aparat miał służyć potrzebom biura, w szczególności dokumentowaniu imprez i wyjazdów organizowanych w ramach akcji promocyjnych powódki.

Dowód:

- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- zeznania A. M. k. 88v-89,
- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania D. W. k. 89v-90,
- zeznania P. S. (2) k. 90-90v,
- zeznania A. R. k. 92-92v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Pozwany polecił podległym pracownikom, by nie ujawniali wobec pracowników innych komórek organizacyjnych powódki informacji dostępności aparatu. Gdy z aparatu nie korzystano, był przechowywany w swoim pomieszczeniu służbowym, które nie było przez niego zamykane pozostając dostępnym dla pozostałych pracowników powódki.

Dowód:

- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- zeznania A. M. k. 88v-89,
- zeznania D. W. k. 89v-90.

Pod koniec roku 2015 aparat został uszkodzony przez jednego z pracowników powódki. Poddano go naprawie, ale w opinii części późniejszych jego użytkowników, nie odzyskał pełnej sprawności.

Dowód:

- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- zeznania A. M. k. 88v-89,
- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania D. W. k. 89v-90,
- zeznania P. S. (2) k. 90-90v,
- zeznania A. R. k. 92-92v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Pozwany od października 2016 r. był nieobecny w pracy z powodu choroby. Po odzyskaniu zdolności do pracy wypowiedziano mu umowę o pracę i zwolniono z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia.

Dowód:

- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Pozwany rozliczył się z powierzonego mu sprzętu po ustaniu jego zatrudnienia u powódki.

Dowód:

- zeznania K. S. k. 89-89v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

Opróżniając zajmowane pomieszczenie służbowe nie zabrał ze sobą aparatu.

Dowód:

- zeznania A. R. k. 92-92v,
- przesłuchanie P. S. (1) k. 93v-94.

W okresie nieobecności pozwanego w pracy stwierdzono, że aparatu nie ma w pomieszczeniach Biura (...). Jednocześnie żaden z pracowników nie wiedział, w czyim posiadaniu może on być.

W lutym 2017 r. przeprowadzono spis z natury, który potwierdził brak aparatu w zasobach powódki. Następnie uznano, że jest on użytkowany przez pozwanego.

Powódka dwukrotnie wzywała pozwanego do zwrotu aparatu. W odpowiedzi pozwany zaprzeczył, by znajdował się w jego posiadaniu i nigdy nie został mu powierzony z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia.

Dowód:

- pismo z 01.03.17 r. k. 25,
- potwierdzenia odbioru k. 26-27,
- pismo z 13.04.17 r. k. 28,
- potwierdzenie nadania k. 32,
- pismo z 07.03.17 r. k. 54,
- arkusz spisu z natury k. 60-62,
- pismo z 30.03.17 r. k. 63,
- zeznania K. N. (1) k. 88-88v,
- zeznania A. M. k. 88v-89,
- zeznania K. S. k. 89-89v,
- zeznania P. S. (2) k. 90-90v,
- zeznania G. W. k. 93-93v.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy ustalony został na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, zeznań świadków oraz przesłuchania pozwanego. Wartość dowodowa poszczególnych źródeł omówiona zostanie w dalszej części uzasadnienia.

Z okoliczności faktycznych powołanych w pozwie oraz zgłoszonych w toku postępowania nie wynika, by podstawy prawnej żądań powódki można upatrywać w normie art. 124 k.p. W szczególności powódka nie twierdziła, by aparat m-ki S. został pozwanemu powierzony. Okoliczność taka nie wynikała również z dowodów zgromadzonych w sprawie.

W tej sytuacji Sąd rozważył, czy istnieją podstawy do udzielenia ochrony prawnej żądaniu pozwu w oparciu o art. 222 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Nie zawsze bowiem wejście przez pracownika w posiadanie mienia pracodawcy musi łączyć się z powierzeniem.

Wyrażony w art. 222 k.c. obowiązek wydania rzeczy właścicielowi dotyczy wyłącznie podmiotu, który faktycznie nią włada nie posiadając do tego uprawnienia. Zatem powód domagający się sądowego nakazu wydania mu rzeczy musi wykazać, iż jest jej właścicielem pozbawionym faktycznego władztwa przez pozwanego, który rzeczą tą włada bez tytułu prawnego.

W sprawie bezspornym było prawo własności powódki w odniesieniu do aparatu m-ki S. oraz futerału. Jednak na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób było uznać za wykazane, by pozwany znajdował się w jego posiadaniu. Nie wskazywały na to dowody w postaci dokumentów. Również żaden ze świadków nie wiedział, co w istocie stało się z aparatem, gdy pozwany przestał realizować swoje obowiązki pracownicze. Dotyczy to również zawnioskowanych przez powódkę świadków w osobach K. N. (1), A. M., K. S., G. W. i D. W.. Z kolei z zeznań A. R.,

który towarzyszył pozwanemu, gdy ten opuszczał zajmowane pomieszczenie służbowe wynika, że wśród zabranych rzeczy nie było rzeczy objętych sporem.

Powódka próbowała wykazać legitymację bierną pozwanego poprzez udowodnienie, iż był on wyłącznym dysponentem aparatu i przechowywał go w swoim pomieszczeniu służbowym.

Zdaniem Sądu, po pierwsze było to niewystarczające, a po drugie – ostatecznie nie zostało to wykazane.

Okoliczność wyłącznego dysponowania aparatem przez pozwanego w okresie jego zatrudnienia miała się nijak do pozostawania w jego posiadaniu przez niego w dacie wyrokowania, tj. nie świadczyła o tym. Tymczasem jak już wspomniano, dopiero faktyczne władanie rzeczą bez tytułu prawnego aktualizuje obowiązek jej wydania. Żaden ze świadków nie wskazał, iż pozwany zatrzymał dla siebie aparat. Do tego jedynie K. N. (2) i A. M. zeznały, iż pozwany był wyłącznym dysponentem aparatu, ale w odniesieniu do okresu, gdy jeszcze kierował biurem. D. W. przyznał, iż z aparatu korzystał także T. C.. Wedle relacji K. S. korzystali z niego pracownicy biura kierowanego przez pozwanego. To korespondowało z zeznaniami świadków zawnioskowanych przez pozwanego i z jego własną relacją. Dlatego Sąd uznał, że pozwany nie dysponował aparatem na wyłączność. Jedynie przechowywał go w swoim pomieszczeniu służbowym, gdy nie był w posiadaniu innych pracowników biura.

Również okoliczność wykorzystywania aparatu na cele prywatne pozwanego nie mogła prowadzić do wniosku, iż obecnie znajduje się on w jego posiadaniu. Nawet jej potwierdzenie pozwałoby co najwyżej na snuce przypuszczeń. To zdecydowanie za mało, by uznać za udowodnione wykonywanie władztwa faktycznego przez pozwanego nad spornym mieniem.

Ostatecznie zatem nie można było udzielić ochrony prawnej żądaniu windykacyjnemu powódki.

Podstawę prawną żądania ewentualnego stanowiły art. 114-123 k.p. Wedle ich treści pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną (art. 114 k.p.). Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkodę w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda (art. 115 k.p.). Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody (art. 116 k.p.). Odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody (art. 119 k.p.). Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości (art. 122 k.p.).

Żądanie ewentualne zgłoszone zostało na wypadek, gdyby niemożliwym okazało się zobowiązanie do wydania spornego mienia. Powódka na jego uzasadnienie nie powołała żadnych nowych okoliczności faktycznych.

W oparciu o ustalony stan faktyczny nie było przesłanek do przyjęcia, że pozwany wyrządził w majątku powódki szkodę odpowiadającą równowartości kosztów zakupu aparatu z futerałem. Powódka nie wykazała, by to w wyniku działania lub zaniechania pozwanego przedmioty te zostały przez nią utracone. Za udowodnione Sąd uznał jedynie ich zaginięcie. Nie stwierdził jednak, by pozwanemu można byłoby przypisać winę za to – w którejkolwiek z jej form. Do tego powtórzyć należy, że nie miało miejsce powierzenie aparatu pozwanemu, dlatego nie było możliwym osadzenie ewentualnej odpowiedzialności pozwanego na normie art. 124 k.p.

W konsekwencji powyższego również żądanie odszkodowawcze należało ocenić jako bezzasadne i powództwo w całości oddalić. Sąd dał temu wyraz w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku zawarto orzeczenie o kosztach procesu. Jego podstawę stanowił przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powódka przegrała proces, więc powinna zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty, na które składało się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 900

zł, ustalone zgodnie z normą § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – według stanu prawnego obowiązującego w dniu wniesienia pozwu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)